

Всичко това правят с цел да отвличат вниманието на хората от тежките им житейски проблеми.

Мисля си, защо управляващите не се позаинтересуват от едни други досиета? Досиетата на приватизационните сделки! Те са по-любопитни и още не са прочистени. Могат да дадат пълна картина на хищническото разграбване!

Отговорът ми е ясен. Не им изнася!

Защото, ако сторят това, ще се разнесе такава отвратителна воня от гнусните им комбинации, че ще замърси цялата животна среда...

XXII

Правя разследванията си и сегиз-тогиз хвърлям по едно око на Комисията по корупцията. Няма как, нали съм един от родителите ѝ? Болно ми е, че съм лишен от родителските си права и не мога да ѝ въздействам.

Ана Караиванова продължава да се движи по отгъпканите пътища на анкетите. Тя привиква разни фактори от властта и ги изслушва. Факторите, разбира се, говорят общо, като деликатно заобикалят рифовете на конкретните обстоятелства. Дори една Ренета Инджова, която е доста цапната в устата, на въпроса има ли корупция в Агенцията за приватизация, незабавно отнася отговора към сферата на теоретичните разсъждения. (Може да има, а може и да няма.) Председателят на Комисията за защита на конкуренцията Стефан Нешев също не се заема да изплюе камъчето. Председателят на Комитета по туризма проф. Емил Лозанов го усуква по килифарски. (От него нищо не можеш да разбереш за разграбването на морските ни курорти.) А шефът на правния отдел на Министерския съвет Димитър Бонгалов говори гладко, сякаш маже течен маргарин върху филийка хляб, без да каже нещо съществено.

Въобщие да очакваш факторите сами да признаят за наличие то на корупция в техните „вилаети“, е все едно да очакваш ялова крава да ти пусне мляко. Колкото и да се надяваш, ведрото ти ще остане празно.

В комисията продължават разприте между председателката Ана Караиванова и секретаря Владислав Даскалов. Те постоян-

но размахват един срещу друг излъсканите саби на партийните си зависимости. Трудно ми е да кажа, че спорят за истината. Спорят за политическите ментета на истината...

На 26 юли 1994 г. Ана Караиванова внася в канцеларията на Народното събрание (по това време парламентът е в лятна ваканция) „ДОКЛАД на анкетната комисия за проучване истинността на сигналите за корупция в законодателната, изпълнителната и съдебната власт“.

Два месеца след нея (на 26 септември, когато ваканцията вече е свършила) Владислав Даскалов също внася в канцеларията на Народното събрание „ДОКЛАД на анкетната комисия за проучване на сигналите за корупция в законодателната, изпълнителната и съдебната власт“.

Една комисия, а два доклада с едно и също заглавие. Но с различно съдържание.

Докладите уж взаимно се допълват, а всъщност ръмжат един срещу друг като кучета от един пол, които се ненавиждат. Малкото разбирателство, което се чете между редовете, се отнася само до наличието на правни несъответствия. (Естествено, нали авторите им са юристи?!) Според тях наказателните текстове в законите са достатъчни, но правната организация не позволява да се използват ефективно.

И Ана Караиванова, и Владислав Даскалов разглеждат корупцията само в нейния криминален аспект. Кой знае защо, те пренебрегват моралните ѝ измерения. За тях да се граби законно при разпределението на ресурсите, като се използват властовите възможности и информационните предимства, е нещо напълно в реда на нещата. По този начин те почти оправдават хранилките (т. е. бордовете на директори) за нашите хора, безбройните кадрови свинцини, преимуществата на връзките и партийните принадлежности, длъжностните присвоения, спестяванията от командировки, ползването на служебния транспорт за лични нужди и пр., и пр.

Ана Караиванова разглежда корупцията в световен мащаб. Загубите от нея се изчисляват на стотици милиарди долара. Явлението оказва силно демобилизиращо влияние. Авторката цитира редица учени (проф. Джоузеф Най, А. Хайденхамър, Д. Скот, Д. Гардинър, К. Гибънс, Т. Христовски и др.), които осветляват наказателно-правните системи по въпроса. В световната карта тя търси нашето скромно място, което, разбира се, е

все още незначително в планетарен мащаб. Ние сме по-назад от такива държави като Нигерия, Индонезия и Пакистан.

Владислав Икономов не прави световни съпоставки, а навлиза направо в темата. Според него комисията е създадена не да се бори с корупцията, а да я прикрива. „Представеният от г-жа Караиванова краен доклад съдържа политическа пристрастност, продиктувана от нейната партийна принадлежност.“

Вярно е, че в доклада на Ана Караиванова съществува една избирателност. В кой доклад на комисия в Народното събрание няма избирателност?

Ана Караиванова не обелва думичка за вредната роля на Андрей Луканов в тоталното забатачване на страната ни. Тя отминава както експрес малка селска спирка натрупването на огромния външен и вътрешен дълг, стопяването на валутния резерв, източването на банките. Нищо не казва и за второмрежовия капитал, който става родилен дом за черната икономика. През стиснати устни споменава бегло за голямата банкова афера в Североизточна България, известна под името „Акрам“, в която са замесени висши ръководители на БСП.

Вместо това Ана Караиванова гледа през увеличително стъкло финансовите зулуми на СДС, които все още правят своя процъпалник. Надълго и нашироко се спира на безмитния необложен внос на стоки за стотици милиони долара от страна на фондация „Сапио“ (на бившия депутат от Великото народно събрание Ясен Златков), разрешен „по изключение“ от министъра на финансите Иван Костов. Подробно разглежда посегателствата върху седемнайсетте милиона долара на фирмата ни за научно-техническо разузнаване „ИНКО“ от страна на частни фирми, покровителствани от народните представители Маргарит Мицев и Димитър Луджев. Малко дребнаво наднича в хононарните листове на Светослав Лучников и на други адвокати, свързани с правителството на Филип Димитров.

Ако докладът на Ана Караиванова е оцветен в червено, то докладът на Владислав Даскалов е оцветен в синьо. Секретарят на комисията се стреми да оправдае лицата от СДС, споменати от Ана Караиванова, с „несъвършенствата в законодателството“. („Липсва законова уредба за държавния служител, а това създава реални условия за корупция.“)

Владислав Даскалов подробно разглежда банковия скандал в Североизточна България „АКРАМ“. Отбелязва имената на де-

путатите Андрей Луканов, Милен Чакъров и Димитър Йончев, които според публикациите в печата са осъществили далавера-та. Спира се и на моето разследване „Раждането на мафията“, отпечатано в пет броя на „Дума“: „Депутатът журналист от БСП Георги Тамбуев сам разследва това голямо по мащаб престъпление в областта на банковото дело и изнесе част от фактите в печата.“ Сигналът ми е бил приет много сериозно от членовете на комисията, нещо, което не ми е известно.

Владислав Даскалов пише за занижения банков контрол. Пита защо се осъществява от БНБ, а не от институции извън банките? Пише още за невъзможността да се извършват финансови ревизии на банките. Дори органите на следствието нямат достъп до банковите сметки на фирми и граждани.

Владислав Даскалов се спира и на инертността на трите власти (съдебна, изпълнителна и законодателна) в борбата срещу корупцията.

„Четири години НИКОЙ не потърси парите от банковите сметки на организациите на БКП – от нивозите до висшите. Никой не провери хората от така наречената номенклатура, за която имаше утвърден списък къде са и с какво се занимават днес. Всички гледахме как хора, живели равно и с малко до 10 ноември 1989 г., изведнъж се качиха на скъпи коли и завъртяха милиони. Чии бяха и са тези пари? (Всички сме наясно, че са държавни...) Пет години никой не предложи да се разработи концепция от мерки за запазване на държавните капитали. Това е причината днес да имаме малцинство от много богати хора и мнозинство от хора, живеещи на прага на мизерията...“

Като се смеси червеният със синият цвят от двата предназначени доклада, се получава лилавият цвят на надеждата. Само че няма никаква надежда, че нещата у нас най-сетне ще се оправят. При наличието на упорито натрапвания ни конфронтационен модел на управление, без обединяващи национални приоритети, ние ще живеем в постоянна криза. И червените, и сините вече над десет години ни показват какво могат. И едните, и другите обещават да счупят гръбнака на корупцията, но чупят гръбнак пред корупцията.

Мислех да напиша трети доклад като алтернатива на докладите на Ана Караиванова и Владислав Даскалов. Но се получи цяла книга. Не я депозирах в Народното събрание. (Там и докладите на председателката и секретаря на комисията тънат в

забрава. Те не са обсъждани в пленарната зала, по тях не са взети никакви решения.) Депозирах книгата си в издателството на в. „Труд“. По този начин поне съм сигурен, че ще получи широка гласност, ако не друго...